

Bangha Mónika
CSAK ÉN (EM, MINT...)

Sokadjára is belekezdett, most sem járt több szerencsével. *Csak én bírok versemnek hőse lenni*, vette tudomásul rezignáltan. Rutinosan. Mégsem volt hajlandó bezárni a world-öt. Még nem. Töltött egy pohárral a tegnap megkezdett vörösből. Ahogy a keze ügyébe került, félig tiszta papírra kanyarította a csillagait, próbálva további időt nyerni, folyamatosan azon agyalt, hogy mi hiányzik? Végre megvan a sztori, még ha rendhagyó is. A szavak készségesen sorakoznak egymás után, kapcsolódnak, kitörnek, jelentenek. Csak ne mutatnának folyton rá!

Csak én írok. Versemnek hőse: semmi. Zárkóztatta fel Kovács András Ferencet is, szorosan Babits Mihály mellé. Így jobb. Valamivel elviselhetőbb a tehetetlenség. De hogyan és miért kerülne egyáltalán Pusztai Meredith ebbe az előkelő társaságba? – tette fel magának szinte kárörvendően a kérdést. Az ironia rendszerint segít. Hátha most is?

A láthatatlanság nem az ő műfaja. Már a bújócska sem ment neki annak idején, a blokkok mögötti építőtelepen: mindig felhívta magára a hunyó figyelmét előbb-utóbb. Beleunt a játékba, vagy a keresőt sajnálta, nem tudta volna megmondani. A konokságban viszont mindig otthon volt. Elhatározta, hogy akkor is teremt, ha belepusztul. Mint egy főnixmadár. Már látta a párhuzamos világot, benépesítette szereplőkkel, csak elbújni kellett volna, úgy istenigazából. Saját irányt adni az eseményeknek. Nem kiabálni folyton, mint az amatőr bújó, hogy „Itt vagyok!”.

Épp elég motivációs szpícsket nézett a jutubon, hogy tudja: a siker alapköve a célcsoport helyes kiválasztása. Kinek ír ő? Leginkább magának, rándult meg az orra akaratlanul. Tudta, hogy ez most nem elég jó válasz. Legalább a nyelvben biztos volt, még ha tetszelgett is néhányszor a némettel vagy angollal. Azt is sejtette, hogy a nyelv bizonyossága mellett egy dolgot nem tud feladni, a helyszín örökkévalóságát. Nem ismert biztosabb referenciapontot a székelyföldi kisvá-

rosnál, ahol élete első egyharmadát töltötte, rendszeresen ide tért vissza eszméléseiben. Bárhonnan. Elhatározta, hogy ezt megtartja. A következő lépés szinte magától adódik: természetesen nekik ír, akik értik, barátainak és ellenségeinek. Majd jól elbújik, különben semmi értelme az egésznek.

Nagyot kortyolt az ötéves, bükkfában érlelt portóból. Eszébe jutott kedvenc bújóska-trükkjük. Elvileg addig voltak kint, *lent*, ahogy akkor mondták, ameddig még láttak. Gyakorlatilag tovább. Ahogy sötétedni kezdett, egyre kevésbé választották a megszokott búvóhelyeket. Az elhagyott bunker és a pléhgarázsok labirintusa helyett a főúton masíroztak fel és alá, elkeveredve a gyérülő járókelőkkel. Ma is emlékszik, amikor Csiszta sírva adta fel a játékot, mert már harmadszor kiáltott le az apja, hogy menjen fel, ő pedig nem találta őket. Vagyis másnap is hunyóként indít. Ekkor már negyedszerre haladtak el közvetlenül előtte, Viki és ő, egy-egy délutáni műszakból hazafelé tartó fáradt munkás mellé szegődve. Meredith kirázta a hideg. Igen, valahogy így kellene elbújni.

Nem olyan bonyolult ez, biztatta magát. Tiszta álommunka. Helyszín és nyelv marad, minden egyebet elcsúsztat majd, hol erre, hol arra, a felismerhetetlenségig. A legjobb, ha már ő maga sem gyanít semmit a meseszövés közben. Például nem négy gyereke lesz, hanem három, mind fiú, ahogy még gyermekkorában képzelte. *Egy boszorka van, három fia van...* – dúdolta önkéntelenül. Különben is túl szimmetrikus ez a két fiú, két lány felállás, olyan életszerűtlen, nevetett fel, és gondolatban gyorsan bocsánatot kért családtagjaitól. Akkor már inkább legyen mesés. A legkisebb fiú pedig még mindent is elérhet...

Hová mehetne Aberdeenből úgy, hogy ne kelljen túl sok kompromisszumot kötnie? Írhasson az emigráns lét fonákságairól, mégis izgalmasabb legyen... Eszébe jutott, hogy szeretett a brit tudósokkal példálózni, otthon is közhellyé szelődött ez már, pontosabban mémmé... És akkor mi lenne jobb, mint Cambridge? Vagy Oxford? A tudós élet alfája és omegája! Meredith rövid guglis keresés után elégedetten nyugtázta, hogy viszonylag biztonságosan tud áttérni Oxfordra, csak néhány részletre kell majd figyelnie. És Oxfordot tényleg mindenki ismeri!

Bár a gender fluency elég átlagos kategória volt Meredith körül, amióta életét egy skót nagyvárosban tengette, ő maga még nem volt felkészülve a nemváltoztatásra, sem fizikailag, sem pedig érzelmileg. Nyelvilleg sem. Tematikailag viszont egészen jó kis lehetőség, futott át az agyán, csak az utóbbi évben történtek alapján is tudna sztorizni. Sőt, egészen biztos volt benne, hogy a célközönsége rendkívül élvezné! Aztán mégis elállt a gondolattól. Most először érezte azt, hogy bár szórakoztatóan tudna írni a célcsoportjának egy jelenségről, etikailag nem teheti. És ez már nem a politikai korrektség kategória, amit a britek előszeretettel gyakorolnak.

Eszébe jut K. széles mosolya, ahogyan bemutatkozott egy átlagosnak induló hétfőn. Meredith épp a fénymásoló szoba felé tartott egy elveszettnek hitt nyilatkozatot sokszorosítani. Nyílt tekintetű, közlékeny férfi állt előtte, enyhén hullámos, selymes, vállközépig érő haja fiatalokora fiúideáljára emlékeztette. A haja, a nyitottsága, ami megfogta, semmi más. A többi pont olyan átlagos volt benne, mint az a hétfő. Ez az átlagosság, amitől Meredith azóta is megborzong. Ez az, amit úgy érezte, nem tudna közvetíteni célközönsége felé a másságról. Mint minden, otthon a másság is valamiféle felerősítő szűrő alá van téve. Nem lehet elmenni mellette, túl erős érzelmeket kavar. Meredithnek tetszett, hogy valaki K-nak (ejtsd Key-nek) nevezi magát. Saját kitűzőjére nézett, elképzelte a Meredith helyett az M-et. Sokkal sejtelmesebb, kevésbé direkt, durva. Meg kellett fogalmaznia, hogy mindig is utálta a nevét. Mire gondolhattak a szülei, amikor Meredithnek nevezték?

Később kiderült, hogy K. azért K., mert Katie-nek készül, épp tranzícióban van a Kurtból. Így kevésbé feltűnő a klienseknek, és talán saját magának is hasznos, bár azért Meredith nem tudta ennyire közelről elképzelné a dolgot. Önkéntelenül felnevetett, elképzelte, hogy most neki egy M-es kitűző kellene, amíg megszokja fiktív személyét, mondjuk... Mónikát. Igen, már gyerekként is ilyen egyszerű, hétköznapi névre vágyott! Az osztályában két Móni is volt, az egyikkel egészen jól kijött, ma is egymáshoz szólnak néha a virtuális térben. A másik, a János Móni valahogy felszívódott. Most jött rá, hogy semmit sem tud róla. Már akkor, általánosban kissé furá volt, okos, de valahogy mindig kívülálló. Lehet, hogy ő is elhagyta az országot? Az sem kizárt, hogy valahol már Michaelként fut...

Máris egészen jól érezte magát Mónika bőrében, aki túl azon, hogy magával, mivel is foglalkozik? Megvan! Mi más lehet valaki Oxfordban, ha nem diák? Tanár! Nem jó, mert akkor hogyan jön majd a sok identitásprobléma, női izék. Ez az: ő csak volt tanár, emlék-tanár, ahogyan minden egyéb, ami fontos az életében, az emlékekből rakódik össze. Csapdába került. Megvan! A férje tanár, azért vannak ott. A többit majd hagyja, hadd alakuljon. Már így is izzadtságsgazgot érzett.

Ahogy az üvegből az utolsó csepp portót is kicsavarta, Meredithen jól eső fáradtság vett erőt. Végre úgy tűnt, kibogozott valamit. Igaz, írni még egy szót sem írt. Majd holnap, nézett reflexszerűen az órára, majd a közben elsötétült képernyőre. Kint is szürkülődött. A parkolóban egy csapat serdülő még mindig elszántan rúgta a labdát. Az ott, a piros simléderes sapkás a valószerűtlenül pálcika lábaival akár Mónika legnagyobb fia is lehetne...

Holnap tényleg nekiáll. Árnyékként sétál majd a járókelők között, és hagyja, hogy az igazi karakterek tegyék a dolgukat. Hunyó legyen a talpán, aki megtalálja! Persze, tudja, hogy nem arra megy ki a játék, de azon kapta magát, hogy most először ragaszkodik a szabályokhoz. Aki bújít, bújít, aki nem, nem. Tíz méter a távolság. Hátam mögé nem jár!

Szellem, 2021 (50 x 40 cm, olaj, vászon)